

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 7504
Ημερομ. Κατάθεσης: 19/9/2022

Αθήνα, 19 Σεπτεμβρίου 2022

Ερώτηση

Προς τους κ.κ. Υπουργούς
Περιβάλλοντος και Ενέργειας
Εσωτερικών

Θέμα: Η κυβέρνηση ΝΔ εκχωρεί τις Μονάδες Επεξεργασίας Λυμάτων σε ιδιώτες με οικονομική επιβάρυνση των ΔΕΥΑ, των Δήμων και των πολιτών

Η επιλογή της κυβέρνησης Μητσοτάκη για εκχώρηση όλων των βασικών κοινωνικών αγαθών - ενέργεια, νερό, αποχέτευση, σε ιδιώτες, με το πρόσχημα της κακής λειτουργίας των δημόσιων υπηρεσιών, τις οποίες, εσκεμμένα, αφήνει αφυδατωμένες από πόρους και ανθρώπινο δυναμικό, είναι γνωστή. Στο στόχαστρο, το τελευταίο χρονικό διάστημα, βρίσκονται οι φορείς παροχής υπηρεσιών νερού της χώρας. Μετά την παραχώρηση του εξωτερικού υδραγωγείου της Αττικής, το οποίο μέχρι πρότινος διαχειριζόταν η ΕΥΔΑΠ Α.Ε., μέσω ΣΔΙΤ, σειρά έχουν πάρει οι Δημοτικές Υπηρεσίες Ύδρευσης-Αποχέτευσης. Ήδη, η κυβέρνηση, χωρίς καμία απολύτως διαβούλευση με τους φορείς του τομέα υδάτων, έχει εισάγει τη δημιουργία Ρυθμιστικής Αρχής Υδάτων ως προ-απαιτούμενη μεταρρύθμιση στο Ταμείο Ανάκαμψης, αποσκοπώντας προφανώς στην ευρύτερη ιδιωτικοποίηση λειτουργιών του τομέα παροχής υπηρεσιών νερού.

Η ιδιωτικοποίηση υπηρεσιών ύδρευσης-αποχέτευσης και η παραχώρηση δημόσιων υποδομών σε ιδιώτες έχει ήδη ξεκινήσει με το άρθρο 165 του Ν. 4951/2022 (ΦΕΚ Α 129/04.07.2022). Κατά την κατάθεσή του στη Βουλή, το νομοσχέδιο περιλάμβανε την απαράδεκτη ρύθμιση της παραχώρησης της κανονικής λειτουργίας και συντήρησης όλων των νέων υποδομών αποχέτευσης (δίκτυα και μονάδες επεξεργασίας λυμάτων) στους αναδόχους που αναλαμβάνουν την κατασκευή τους για τρία χρόνια (δηλαδή πολύ πέραν μιας λογικής περιόδου δοκιμαστικής λειτουργίας), με τις δαπάνες αυτές να καλύπτονται από τον κύριο του έργου, ακόμη και αν αυτό δεν προβλέπεται στην αντίστοιχη απόφαση χρηματοδότησης. Κατόπιν της σφοδρής αντίδρασης εκ μέρους της ΕΥΔΑΠ Α.Ε. και της ΕΔΕΥΑ, η κυβέρνηση, λίγο πριν την ψήφιση του Ν. 4951, άλλαξε τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της διάταξης, καθιστώντας την παραχώρηση δυνητική.

Προφανώς όμως η αλλαγή αυτή ήταν καθαρά προσχηματική, καθώς, λιγότερο από ένα μήνα μετά, στο νομοσχέδιο-σκούπα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας (πλέον Ν. 4964/2022), η κυβέρνηση μέσω του άρθρου 106 παρ.1 για τις επιτελικές "νομοτεχνικές βελτιώσεις" του Ν. 4951, κατέστησε ξανά υποχρεωτική την

παραχώρηση της κανονικής λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων στους αναδόχους για χρονικό διάστημα τριών ετών. Η μόνη περίπτωση εξαίρεσης αφορά σε έργα για τα οποία έχει ήδη ξεκινήσει η διαδικασία ανάθεσης των συμβάσεων, αλλά όχι σε έργα τα οποία έχουν ενταχθεί ήδη σε χρηματοδότηση με συγκεκριμένο προϋπολογισμό, και εκκρεμεί η εκκίνηση της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Η μεθόδευση της κυβέρνησης, η οποία επεκτείνει το χρόνο παραχώρησης πέραν κάθε λογικής περιόδου δοκιμαστικής λειτουργίας 6 έως 12 μηνών, ως είθισται, παραβιάζει καταρχάς τις αρμοδιότητες των ΔΕΥΑ, όπως αυτές προσδιορίζονται από το ισχύον θεσμικό τους πλαίσιο (Ν. 1069/80). Αυτό εξάλλου επισημαίνει και η ΕΔΕΥΑ στην επιστολή που κατέθεσε κατά τη συζήτηση του Ν. 4951/2022, σημειώνοντας παράλληλα ότι πολλές ΔΕΥΑ, μπορούν να λειτουργήσουν με επάρκεια και αποτελεσματικότητα τις υποδομές διαχείρισης λυμάτων. Προφανώς, την άποψη αυτή δεν τη συμμερίζεται η κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Εκτός όμως από την παραβίαση των αρμοδιοτήτων των ΔΕΥΑ, η επιτελική κυβέρνηση της ΝΔ φαίνεται ότι αγνοεί επίσης τον κίνδυνο να επιβαρυνθούν οι ΔΕΥΑ από αστοχίες και παραλείψεις του αναδόχου ως προς την εξοικονόμηση ενέργειας κατά τη λειτουργία των υποδομών διαχείρισης λυμάτων και των υποδομών γενικότερα. Δεν θεσπίζεται καμιά δικλείδα ασφαλείας ως προς αυτή την κατεύθυνση, όπως επίσης δεν προβλέπεται δυνατότητα τροποποίησης αποφάσεων ένταξης, προκειμένου οι δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης της παραχώρησης να καταστούν επιλέξιμες.

Τέλος, σημειώνεται ότι η διάταξη αυτή αφορά ένα σημαντικό αριθμό νέων εγκαταστάσεων επεξεργασίας λυμάτων ανά τη χώρα, καθώς είναι σε τροχιά υλοποίησης το Εθνικό Σχέδιο και τα Περιφερειακά Σχέδια Λυμάτων του 2018, για την ολοκλήρωση υποδομών στους οικισμούς Γ' προτεραιότητας, ενώ έπεται και η υλοποίηση έργων για τους οικισμούς Δ' προτεραιότητας. Αυτό σημαίνει ότι μια σειρά έργων αξίας εκατοντάδων εκατομμυρίων ευρώ που είχε δρομολογήσει και εξασφαλίσει η κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ ότι θα κατασκευαστούν ως δημόσια έργα και θα είναι ιδιοκτησία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, παραχωρούνται με επιλογή Μητσοτάκη σε ιδιώτες και επιβαρύνουν επιπλέον οικονομικά Δήμους, ΔΕΥΑ και κατ' επέκταση τους πολίτες.

Κατόπιν όλων αυτών ,

Ερωτώνται οι αρμόδιοι Υπουργοί

- 1. Για ποιο λόγο επιλέχθηκε η περίοδος των τριών ετών για παραχώρηση της κανονικής λειτουργίας και συντήρησης έργων επεξεργασίας λυμάτων, αντί συντομότερης περιόδου π.χ. της τυπικής 6 ή 12 μηνών, ή έστω 2 ετών;**
- 2. Θεωρούν ότι η υποχρεωτική παραχώρηση της κανονικής λειτουργίας και συντήρησης έργων επεξεργασίας λυμάτων για τόσο μεγάλη χρονική περίοδο συνάδει με τον ιδρυτικό νόμο των ΔΕΥΑ (Ν. 1069/1980) και τον δημόσιο χαρακτήρα των υποδομών ύδρευσης-αποχέτευσης της χώρας;**
- 3. Πόσες νέες μονάδες επεξεργασίας λυμάτων αφορά η συγκεκριμένη διάταξη και σε ποιους Δήμους;**
- 4. Ποια η πρόνοια της πολιτικής ηγεσίας του ΥΠΕΝ για τη χρηματοδότηση του κόστους λειτουργίας και συντήρησης των εγκαταστάσεων κατά την τριετή περίοδο παραχώρησης των υποδομών; Τι θα συμβεί με έργα των οποίων η χρηματοδότηση έχει ήδη εγκριθεί, αλλά δεν έχει εκκινήσει η διαδικασία ανάθεσης;**

5. Υπάρχει εκτίμηση της περαιτέρω οικονομικής επιβάρυνσης των ΔΕΥΑ από την παραχώρηση της λειτουργίας και συντήρησης των νέων υποδομών για τρία έτη στους αναδόχους, σε μια περίοδο όπου το λειτουργικό κόστος των ΔΕΥΑ έχει αυξηθεί σημαντικά λόγω και της ενεργειακής κρίσης;
6. Γιατί η κυβέρνηση επιλέγει να περιορίσει τις αρμοδιότητες και τα δικαιώματα της Αυτοδιοίκησης και παρεμβαίνει σε έργα της παραχωρώντας τα υποχρεωτικά σε ιδιώτες με οικονομική επιβάρυνση των ΔΕΥΑ και των πολιτών;

Οι ερωτώντες Βουλευτές

Φάμελλος Σωκράτης

Αβραμάκης Ελευθέριος

Αγαθοπούλου Ειρήνη

Αλεξιάδης Τρύφωνας

Αραχωβίτης Σταύρος

Αυγέρη Θεοδώρα (Δώρα)

Αυλωνίτης Αλέξανδρος – Χρήστος

Βαγενά Άννα

Βαρδάκης Σωκράτης

Βαρεμένος Γιώργος

Βέττα Καλλιόπη

Γιαννούλης Χρήστος

Γκαρά Αναστασία (Νατάσα)

Γκιόλας Γιάννης

Δρίτσας Θεόδωρος

Ζαχαριάδης Κώστας

Ζουράρις Κωνσταντίνος

Ηγουμενίδης Νίκος

Θραψανιώτης Εμμανουήλ

Καλαματιανός Διονύσιος – Χαράλαμπος

Κασιμάτη Ειρήνη (Νίνα)

Καφαντάρη Χαρά

Κόκκαλης Βασίλειος

Μάλαμα Κυριακή

Μαμουλάκης Χαράλαμπος (Χάρης)

Μάρκου Κωνσταντίνος

Μεϊκόπουλος Αλέξανδρος

Μπαλάφας Γιάννης

Μπάρκας Κωνσταντίνος

Μπουρνούς Γιάννης

Μωραΐτης Αθανάσιος (Θάνος)

Νοτοπούλου Κατερίνα

Παπαδόπουλος Αθανάσιος (Σάκης)

Πέρκα Θεοπίστη (Πέτη)

Πούλου Παναγιού (Γιώτα)

Σαντορινιός Νεκτάριος

Σαρακιώτης Γιάννης

Σκουρλέτης Παναγιώτης (Πάνος)

Σκούφα Ελισσάβετ (Μπέττυ)

Συρμαλένιος Νίκος

Τζούφη Μερόπη

Τόλκας Άγγελος

Τριανταφυλλίδης Αλέξανδρος

Φίλης Νίκος

Φωτίου Θεανώ

Χαρίτου Δημήτριος (Τάκης)

Χαρίτσης Αλέξανδρος (Αλέξης)

Χατζηγιαννάκης Μιλτιάδης

Χρηστίδου Ραλλία